

BISKOPENS VISITASFOREDRAG, VISITAS I KARASJOK SOKN INDRE FINNMARK PROSTI I NORD-HÅLOGALAND BISPEDØMME 28.01.–01.02 2015

Kjære Karasjok menighet!

Visitasen her i Karasjok har vært en flott opplevelse for meg som er ganske ny som biskop. Det er spesielt å få komme hit til bygda hvor det er så mange kjente og kjære ansikter. Jeg og mitt følge har blitt tatt imot på en fin måte av både kirkelige medarbeidere og bygdas folk. Det er godt å merke at folk her i Karasjok er glade i kirka si og det arbeidet som gjøres her.

Når biskopen kommer på visitas til en menighet, synliggjøres også at vi tilhører et større fellesskap: Den norske kirke og Nord-Hålogaland bispedømme. Biskopen har et særlig oppdrag i å ha tilsyn med menighetene, prestene og andre vigslede ansatte. Ordet visitas betyr besøk. Visitasen gir oss mulighet til å se hverandre og fokusere på særlig viktige oppgaver i soknet. Formålet med visitasen er å støtte, inspirere og veilede menigheten og de ansatte, og gjøre kirkens nærvær synlig i lokalsamfunnet.

Overskriften på visitasen har vært: “Kirken – plass til alle”. Jesus sier: “I min Fars hus er det mange rom” og slik skal også vår kirke være. Alle skal være velkommen her. Vi trenger alle Gud og hans nåde.

Jeg vil nå dele noen inntrykk fra visitasen med dere.

Møte med barnehagene

Visitasen ble innledet på onsdag formiddag med besøk til Guolban og Láhtošluohkka barnehager. Vi fikk høre barna synge med bevegelser og de hadde gode spørsmål til biskopen og hans følge. Det er viktig at vi får møte de minste i menigheten og være sammen med dem under en bispevisitas.

Møte med Kapro

Etter møte med barnehagene fikk vi møte de ansatte ved Kapro. Daglig leder Olav Verstad ønsket velkommen og viste oss rundt på arbeidsplassen. Der fikk vi se mangfoldet i bedriften som består av både duodji, vasking av klær og tekstiler, snekring og vedsalg. Her vises det at arbeidets verdi ikke bare er det som produseres, men også at det gir følelsen av eget verd for den som arbeider. Kirkas KANU-arbeid er også med å åpne menigheten for oss alle akkurat sånn som vi er, og er en viktig del av menighetsarbeidet.

Møte med de ansatte

Det var fint å treffe de ansatte i menigheten. Det ble et møte med stort sett kjente ansikter. Dere er en ganske stor stab i Karasjok menighet, siden dette også er prostesetet i prostiet. Og den jobben dere gjør er svært verdifull for Karasjok menighet og hele bygda. Det merket vi når vi besøkte ulike arenaer som berøres av det kirken arbeider med. Jeg merker meg også at det er arbeidsglede blant de ansatte på kontoret. Det er mye latter og godt humør, noe som kjennetegner en god arbeidsplass.

Menigheten har en kompetent og god stab, som ledes av en dyktig kirkeverge i Åsmund Samuelsen og sokneprest Franziska Förster. Hun er kommet godt inn i menighetens liv. Det er gledelig at hun nå også har fått språkkurs i samisk.

Møte med menighetsrådet/fellesrådet

Onsdag kveld møtte vi menighetsrådet/fellesrådet. Menighetsrådsleder Mette Anti Gaup ønsket velkommen og ledet samlingen. Å møte menighetsrådet er viktig i forbindelse med en visitas. Under disse møtene foregår tenkningen rundt hva det vil si å være lokalmenighet og hvordan kirken best mulig kan vekke og nære det kristne livet i menigheten.

Rådet er satt sammen av spennende og i kirkelig sammenheng forholdsvis unge medlemmer. I møtet kom det fram at rådet ikke er redd for å tenke nye tanker og samtidig være opptatt av respekt for tradisjonene og det som har vært tidligere. Dette er en viktig og nyttig nøkkel i godt strategisk menighetsarbeid.

Det var også fint å se at samarbeidet med kommunen fungerer godt. Ordføreren sitter i fellesrådet og får på den måten nærkontakt med de utfordringer menigheten står overfor. Dette er en styrke og gir menigheten et godt grunnlag til å formidle hva slags behov som bør prioriteres i Karasjok menighet framover.

Takk til alle i menighetsrådet for at dere stiller dere til disposisjon for menigheten. Jeg takker alle dem som har sittet i menighetsrådet siden forrige visitas og nå er avløst av nye medlemmer.

Møte med kommunen

Torsdagen begynte med et møte med kommunen i menighetens peisestue. Fra kommunen møtte ordfører Anne Toril Eriksen Balto og rådmann Eldfrid Boine. De ulike behovene til menigheten ble satt på dagsorden. Bevilgningene har ikke fulgt pris- og kostnadsnivået i forhold til de faste utgiftene i menigheten. Dette skyldes for en stor del at kommunen har vært under fylkesmannens administrasjon de siste årene og hatt en ganske stram økonomi på alle felt.

Kirkegårdens tilstand opptar mange, både i staben og i bygda. Det ble gjort feil under utbygginga av gravlunden som naturkirkegård, og dette har vist seg å være kostbart å rette opp i ettertid. Det var godt å se at kommunen er orientert om dette og ønsker å gjøre noe med det. Dialogen mellom menigheten og kommunen synes for meg å være god og gir håp om at utfordringene kan løses gjennom godt samarbeid. Det er også gledelig at det er satt av midler til reparasjon av kirketaket og oppussing av sokneprestens bolig.

Møte med Sametinget

Det ble også tid til et besøk med Sametingspresidenten og Sametingets plenumsleder sammen med deler av administrasjonen der. Presidenten og hennes følge viste stor interesse for samisk kirkeliv og viktigheten av at dette kommer til uttrykk i menigheten. Sametinget utlyser noen år stipend for samisktalende som ønsker å ta kirkelig utdanning. Hun viste også til at Sametinget har midler til ulike prosjekter i forbindelse med språk og kultur. Her kan kirka bli enda flinkere til å søke om midler og finne gode prosjekter i regi av menighetens frivillige og ansatte.

Vi opplevde en gjensidig forståelse av kirka som en bærer og verdiformidler av samisk språk og kultur.

Andakt på helsesenteret og møte med de eldre i menigheten

Når jeg reiser rundt på visitas er det viktig for meg å få møte de eldste i menigheten. Det er de som har vært med å legge grunnlaget for det vi holder kjært i vårt lokalsamfunn. Derfor var det flott å være på helsesenteret og se at nærmere 50 mennesker var samla for å høre Guds ord og synge salmer sammen.

Menigheten og kommunen samarbeider godt med tilrettelegging slik at de eldre kan få del i dette tilbudet. Salmesangen var god og fellesbønnen med “Áhčči min” vitnet om betydningen av det kristne budskapet for oss alle, uavhengig av alder. Det var mange samlet der som har gjort og fortsatt gjør et viktig arbeid i menigheten, både som frivillige og tidligere fast ansatte. Takk til Gud for den dyrebare innsatsen dere har stått for og fortsatt gjør i Guds rike.

Fagmøte om frivillighet

Torsdag ettermiddag hadde vi fagmøte om frivillighet i menigheten. Det var flott å høre om de ulike aktivitetene i Karasjok menighet som muliggjøres gjennom bruk av frivillige. Det er et stort engasjement blant de frivillige og mange gode krefter som ønsker å bidra til menighetsfellesskapet. Dette merkes i kirkas aktivitetskalender. De frivillige er på mange måter navet i det hjulet som menighetens ulike aktiviteter utgjør. Frivillige medarbeidere får ofte et eierskap til det de holder på med, derfor er dette så uendelig verdifullt, både ved de gode bidrag som blir gitt, og samtidig den sterke tilknytningen som dette skaper.

Møte med videregående skole

Det er viktig for en biskop å treffe ungdommer. Derfor var det fint å besøke videregående skole og delta i en religionstime på tredje trinn. Ungdommene hadde gode og interessante spørsmål som ikke var lette å svare på. Det viste at ungdom er opptatt av åndelige spørsmål og det kirka holder på med. Og det gir håp for framtida at vi har slike reflekterte og flotte ungdommer.

Kveldsgudstjeneste i Valjok kirke

Torsdag kveld var det kveldsgudstjeneste i Valjok kirke. KANU var med og sang åndelige sanger og viste fram bilder og tekst på prosjektor. Under kirkekaffen etterpå fikk vi se en del av frivilligheten i arbeid. Det ble servert kaffe og god mat. Det var også flott å se at det var kommet folk fra over grensa som hadde kjørt langt for å få med seg denne gudstjenesten.

Skolegudstjenester

Fredag morgen hadde vi to skolegudstjenester i Karasjok kirke for barne- og ungdomstrinnet. Det var fint å se at barna ble involvert i gudstjenesten og gjorde gudstjenesten levende for oss alle. Forbønnsvandringen fungerte godt i gudstjenesten og viste hvor viktig det er å skape rom i kirkerommet, bokstavelig talt, som vi kan bevege oss i. Gjennomføringa av gudstjenestene vitnet om at det i Karasjok er et godt samarbeid mellom skolen og kirka.

Møte med Kirkeringen

Kirkeringen er en viktig bidragsyter i bygdas menighetsliv. Det var derfor med glede biskopen og følge deltok på lunsj og påfølgende samtale med foreningen. Den gjør et rikt og viktig arbeid for menigheten på mange plan og særlig i forbindelse med hjelp til innkjøp av utstyr og materiell. I løpet av de siste 10 årene har de samlet inn nærmere 500 000 kroner. Jeg vil gjerne takke foreningen og dens leder Berit Ellen Nikkinen Varsi for den flotte innsatsen de gjør for menigheten.

Fest for frivillige

Frivillighet er en viktig del av menighetsarbeidet. Det var derfor fint å se at menigheten inviterte til fest for å feire og sette pris på de frivillige kreftene i bygda. Nærmere 30 mennesker kom innom kirka og fikk sagt litt om hva de gjør for lokalsamfunnet og menigheten. Soknepresten fikk også takket alle for den flotte innsatsen de gjør for bygda og kirkas medlemmer.

Salmesangkveld i Karasjok kirke

Fredagskvelden ble avslutta med salmesangkveld i Karasjok kirke. Koret Skádjlil opptrådte med salmesang, godt akkompagnert av Halvdan Nedrejord. Menigheten fikk også selv synge og foreslå salmer. Deretter fulgte en samtale med tema: Hva er godt med gudstjenesten her i Karasjok og hva kan forbedres? Det kom mange gode innspill og mye interessant å ta med seg videre i utviklinga av det lokale gudstjenestearbeidet i menigheten.

Særlige utfordringer

Til slutt vil jeg gi menigheten noen utfordringer til det videre arbeidet:

- Karasjok menighet ligger i hjertet av Sápmi og har en samisk majoritetsbefolkning. Dette preger mye av menighetsarbeidet på en god måte, men skaper også utfordringer når det gjelder bruk av språk. Det er viktig å legge vekt på at for de aller fleste er morsmålet hjertespråket. Hvordan kan menigheten best mulig ivareta både den samiske- og den norsktalende befolkningen i bygda?
- Menigheten bruker som regel 1920-liturgien i sine gudstjenester. Dette er en del av tradisjonen og er kjært for mange. Det fins likevel et potensial for nytenkning her og mange liturgier er nå oversatt til samisk i "Davvisámi liturgiagirji". Jeg vil derfor utfordre menigheten til å ta i bruk flere liturgier, særlig i forbindelse med familie- og ungdomsgudstjenester.
- Det er et stort engasjement for frivillighet i Karasjok menighet og mange trofaste medarbeidere i bygda. Snittalderen på disse kan likevel sies å være noe høy. Hvordan tenker menigheten om rekruttering av yngre krefter til frivillighetsarbeidet? Hvilke arenaer må man jobbe videre på for å kunne utvikle dette?
- Trosopplæringsreformen har ført til mye godt kristent arbeid blant barn og unge også her. Det er likevel et skille mellom det som er kontinuerlig barne- og ungdomsarbeid og mer temporære breddetiltak som er knyttet til trosopplæringsarbeidet. Jeg vil utfordre menigheten til å jobbe videre med styrking av begge deler, uten at det går på bekostning av hverandre. Kanskje kan dette med rekruttering av yngre frivillige i trosopplæringen være en vei å gå videre?

Prosten har nå i oppgave å følge opp de utfordringene som visitasen har pekt på, i samarbeid med menighetsråd og ansatte.

Til slutt: Tusen takk for all åpenhet og gjestfrihet som vi er blitt møtt med. Stor takk til menighetsråd og ansatte for god tilrettelegging av visitasen. Takk til alle som har tatt godt imot oss disse dagene! Mitt ønske er at dere tar vare på hverandre i det daglige. Guds rike velsignelse over dagene som kommer!